

BUREEL
DIESTERSCHE STRAET
ST-FRUIDEN.

Aenkondigingen
15^{cent} PER REGEL.

Brieven, artikels, geld,
franco te zenden.

HET REGT

Vaderland.

Godsdienst.

Vryheid.

INSCHRYVING
OP ALLE
POSTKANTOOREN.

Voor de stad 6 fr. per jaer.

Dit blad verschynt *twoemaal* per week, 's zondags in *groot* en 's woensdags in *klein* formaet.

Voor buiten 6 fr. per jaer.

Abwie zich voor een jaer aen Het Regt abonneert zal hetzelfde van nu tot *nieuwjaer* gratis ontvangen.

Men kan zich *direkt* aen ons abonneren of ook op alle postkantooen van het koningryk, alsmede by de briedragers met hun enkelyk den abonnementsprys (6 franken) te overhandigen.

Onze geabonneerden worden vriendelyk verzocht ons hun abonnementsprys voor 1868 toe te zenden, opdat zy, door het afsturen hunner kwitantie met de post, geene verhooging zouden te betalen hebben.

Voor den oogenblik komen er ons maer weinig tydingen toe over de gebeurtenissen in Spanje, hetgeen zou doen vreezen dat de zaken daer wezenlyk erg moeten toegaen. Men spreekt van dry plaetsen waer gevechten gewapenderhand voorgevallen zyn. Te Montoro heeft de nationale wacht slechts met geweld eene demokratische betooging kunnen onderdrukken. In St-Maria's haven, op een kleinen afstand van Cadix, zyn er barikaden opgeworpen; zy zyn stormerderhand ingenomen geworden door de troepen, en de oproerlingen, uit de stad gejaegd, hebben zich in den omtrek gaen verschuilen. Eindelyk te Cadix heeft er eene ware omwenteling plaets, welke er het voorloopig gouvernement tracht omver te werpen, zoo als deze Isabella's gouvernement heeft in duigen doen vallen.

Men heeft gebruik gemaakt van het vertrek van een deel van het garnizoen, haestiglyk verzonden om de rust te gaen herstellen in St-Maria's haven en op andere plaetsen, men heeft gepoogd de troepen te verleiden die in de stad gebleven waren; eindelyk, men heeft overal barikaden opgeworpen in Cadix. De stryd heeft dry-en twintig uren aeneen geduerd. Generael Peralta, die gevaerlyk gewond werd, heeft het bevelheberschap aen een zyner luitenanten moeten overgeven, en het grootste deel der stad was nog in de magt der opstandelingen.

De toestand van het voorloopig gouvernement is zeer netelachtig. Het heeft al zyne beschikbare magt samengetrokken rond Madrid, en de tegenwoordigheid van die troepen alleen is oorzaak dat daer nog geene wanordelykheden hebben plaets gehad.

**BERRYER, GROOT IN HET LEVEN,
GROOT IN DE DOOD.**

Twee geenszins verkwezeld gazetten uit

Frankryk (de *Figaro* en de *Gaulois*) melden het volgende: Men is heden zonder hoop, en, te midden der hartscheurende droefheid, die rond hem losbarst, behoudt M. Berryer zynen moed en kalmte en stuert hy tot zyne diepbedrukte bloedverwanten en vrienden troostvolle woorden. Alles is verheven en grootsch in deze dood en de groote redenaer verlaet het leven met eene wonderbare onthechting en gelatenheid. De hand vattende zyns weenenden broeders Ludovicus, zegde hy « Goeden moed. Ik wacht de dood als een ware kristen zonder haer te verlangen, maer ook zonder haer te vreezen. » En tot den graef de Falloux, wiens hand hy vriendelyk drukte: « Ah! wat heb ik God te danken! De pater Pontlevoy is de apostel Petrus geweest, die my de hemelporten opent. » « Het is twee ure, » schryft een ooggetuige, « en ik vertrek naer den yzerenweg, gansch door-drongen van al wat ik kom te hooren en te zien en tot my zelve zeggende: dat ten slotte om helpen goed te sterven, men nog niets beters dan den godsdienst gevonden heeft.

Onder het ontvangen van het H. Oliesel, hief hy zelf de *Salve Regina* aen en zong het met eene ontroerende en helklinkende stem voluit. Sedert dien doet hy de schoonste woorden hooren, het zy dat hy vaerwel zegt aen zyne innige vrienden, het zy dat hy zynen laetsten raed geeft aen zynen kleinzoon, wiens toekomst hem digt aen het hart ligt. Maer wat al zyne gezegden overheerscht, is het diep godsdienstig gevoelen dat hem bezielt en de onsterfelyke hoop die hem vertroost. Hy is den 28 November overleden in den ouderdom van 78 jaren.

De *Gazette de France* zegt van hem: « Deze kristen die sterft met de gemoedsrust der eerste geloovigen en wiens laetste stonden omringd zyn van een schitterenden straelkrans, heeft nooit het *katholicismus*, de *vryheid* en het *koningdom* in zyn hart noch in zyn geest geseheid. Op welk tydstip van zyn leven men hem aenschouwe, vindt men hem stryden voor *godsdienst*, *vryheid* of *koning*. — Een ander dagblad pryst hem als redenaer, vaderlander en kristene. « M. Berryer, » schryft het, « was de welsprekendste onzer redenaers; men vergelykt hem aen Demosthenes en Cicero; maer hy was dikwyls hoogdravender dan zy, daer hy kristen was. Zyne vaderlandsliefde versmolt zich in zyne ziel met de liefde der katholieke Kerk. Hy was een der magtigste verdedigers

van de godsdienstige vryheid in ons land. » Op zyne grafstede heeft hy deze woorden der H. Schrift doen plaetsen: *Ik wacht u tot dat myne verryzenis kome.*

M. Berryer was *redenaer* door de zielroerende welsprekendheid, *muzikant* door de stem, *schilder* door de beeldspraeck, *bouwmeester* door de verhouding en samenhang der r de, *poëet* door de levendigheid en geestering, *beeldhouwer* door den aanblik en de gebaren, *krygskundig* in zyne tegenparty behendig aen te vallen en te bevechten. Hy wist het woord meesterlyk te voeren, gelyk *Michel-Ange* den marmersteen wist te beeldhouwen, gelyk *Rubens* het kleur af te malen en gelyk *Beethoven* de tonen te doen samenluiden.

Die onvergeljkbare man is eene verheerlyking der H. Kerk en eene welsprekende wederlegging harer vuige lasteraers, welke de moeder onzer zielen in het slyk willen versmachten.

DE KAMER.

PROTESTATIE DER KATHOLIEKE DAGBLADEN.

De discussie over de kwestie van St-Denys, welke door de minister van justicie naer beneden was getrokken en tot eene kwestie van persoonaliteiten verlaegd was, werd vrydag door M. Victor Jacobs, op hare wezenlyke hoogte terug gebragt.

Meester Bara moet in die zitting, eenige heel onaengename oogenblikken hebben beleefd, en de linkerzy moet dat gevoel hebben gedeeld — want de tegenspraek werd den minister van justicie niet gespaerd, ook de linkerzy heeft moeten voelen dat zy in dit geval eenweinig eervolle rol speelt.

M. Jacobs is een der welsprekendste en fynste redenaers der oppositie, dit ontkennen zyne tegenstrevers zelf niet. En in het voor-komend geval heeft hy zich op eene hoogte geplaatst die de redevoering van den heer Bara verre in de schaduwe stelt.

De redenaer wilde ernstiglyk de zaek bespreken en niet, zooals de heer minister gedaen had, zyne schichten werpen op de geestelykheid.

Spreker hernam al de feiten der zaak en verwierp met verontwaardiging de beschuldigingen welke tegen de geestelykheid zyn gericht. Vervolgens onderzoekt hy onder het wettig oogpunt het gedrag der magistratuer en of deze wel altoos binnen de palen van het regt haer door het wetboek van onderzoek toegekend, gebleven is.

STADSNIEUWS.

Het is goed te herinneren dat, te beginnen met 31 december, de eenige zilveren munten, die nog wettelyken koers zullen hebben, de volgende zyn :

Frankryk. — De stukken geslagen sedert 1864.

Pauselyke Staten. — De stukken van Pius IX.

België. — De stukken van Leopold II.

Italië. — De stukken geslagen sedert 1863.

Zwitserland. — De stukken sedert 1860.

De vyffrankstukken blyven hunnen wettigen koers behouden.

— Toekomenden zondag ten half twaelf, na de hoogmis, worden door den gemeenteraad dezer stad de pryzen, bekomen door de leerlingen van ons kollegie in den algemeenen wedstryd, uitgedeeld. De leerlingen van de rhetorika alleen begeven zich jaarlyks naer Brussel om aldaer hunne belooningen te ontvangen; de pryzen van de andere klassen worden door het gouvernement naer de gemeentebesturen gezonden welke verzocht zyn deze vergeldingen plegtiglyk te behandigen aen de overwinnaers.

Het gemeentebestuur van St-Truiden heeft van het begin der instelling der *concoursen*, het loffelyk gebruik gehad van aen de overwinnaers van het stadskollegie eene vergelding te voegen by de pryzen behaald in den kampstryd van Augustus.

Dit jaer heeft de stad moeten diep in hare beurze gaen, mits er *zestien* overwinnaers zyn die verdienen beloond te worden; dit heeft de regeering ook gedaen, en ik ben zeker dat zy verlangt alle jaren het geluk te hebben van eene goede somme te kunnen besteden voor een zoo uitmuntend en voordeelig werk.

Wel aen dan studenten, bereidt u wel om tegen toekomenden Augustus wederom ten velde te trekken en de overwinning te behalen; gy hebt niets te vreezen; er blyven nooit in het strydkamp *dooden*; het is een *pennengevecht*.

— De prys der provincie van de hengsten is gisteren behaald geworden door Lambert Strauwen van Vliermael.

— De justicie van Tongeren heeft zich vrydag naer Stockheim begeven om een geregelyk onderzoek te doen aengaende eene misdaed die in deze gemeente gebeurd is. Een krakeel, zegt men, was ontstaen tusschen twee vrouwspersonen; in de hevigheid van den twist greep eene van beiden eenen kareel en gaf er de andere eenen slag mede die de dood voor gevolg had. De bebtigte is aengehouden.

— Een hevige brand is vrydag avond, uitgebroken te Nederheim, in het huis bewoond door Gillis Renwart. Het vuer heeft zich medegedeeld aen de naburige huizen. Drie wooningen met alles wat er van afhangt zyn door de vlammen verslonden. De brandspuiten van Tongeren zyn dadelyk ter plaetse geroepen geworden en hebben veel bygedragen om het vuer te blussen.

— In den nacht van 12 tot 13 dezer maend, is een gruweldaed gepleegd geworden te Gelinden. De genaemde Christina Swartenbroeks, van Mielen-boven-Aelst, woonende als dienstmeid by de wed. Vroonen, te Ge-

linden, heeft, naer alle waerschyndykheid, haer pasgeboren kind aen de verkens voorwerpen. Het parket van Hasselt heeft zich gisteren ter plaetse begeven, alsook naer Mielen-boven-Aelst, waer de ontaerde moeder thans is en zich in een zeer bedenkyken staet bevindt; ten gevolge waervan haer de laetste heilige Sakramenten zyn moeten toegediend worden.

Verschillige tydingen.

Donderdag avond is eenen voerman, die in eene brouwery te Diest was afgestapt, des avonds in zyn logement niet teruggekeerd. Tot heden is zyn verblyf onbekend gebleven. Men denkt dat hy in he water is gesukkeld.

— *ST-DENYS.* — Het parket van Kortryk heeft zich in den tyd in de brouwery van M. Delbecque, schepen te St-Denys, geïnstalleerd. Wilt ge weten wat voor eene personaedje die M. Delbecque is, zie dan hier hoe M. Reynaert in volle Kamer, zonder tegengesproken te worden, zyn portret heeft gemaakt :

« Mynheeren, in St-Denys is een man die gekend is om zyn buitengewoon hevig karakter; die verscheidene malen met het gerecht in betrekking is geweest; dien over een tiental jaren uit het land is gevlugt om de voorloopige gevangzitting te ontgaen, beschuldigd als hy was om al de boomen verbryzeld te hebben die langs de kalsyde van Helchin staen; die, uit dien hoofde vrygesproken, eenige jaren later korektionneel veroordeeld werd voor mishandeling op twee zynere nabestaenden en voor lastering tegen dezelfde; maer die nogtans door 't gouvernement weerdig geoordeeld werd van de bediening van schepen uit te oefenen; 't is by dien man dat zich het regt geïnstalleerd heeft. »

— De *DENDERBODE* van Aelst meldt ons dat een fabrikant dezer stad zeven kinders heeft weggezonden, die in zyne werkplaetsen arbeidden, als plichtig van de leergangen te volgen in de zondagschool door de geestelykheid bestueid. Welk model van liberale gedoogzaamheid en menschlievendheid.

— Twee personen, die in het hospitaal van Verviers lagen, zyn er ingelukt, zich twee fleschen jenever te doen brengen en den poortier zat te maken. Terwyl deze sliep, hebben de kerels des nachts de vlugt genomen met verscheidene kleedingstukken lynwaed en den porte-monnaie van den zorgeloozen poortier. Zy hebben de gestolen voorwerpen verkocht voor een 10 tal franken welk geld zy in de kroegen zyn gaen verbeteren. Een van beiden is aengehouden en ter beschikking van de justicie gesteld; de andere is op de vlugt. De poortier is, gelyk men denken kan weggezonden.

— Men verzekert, dat verscheidene zelfs der grootste boekhandelaers van Parys, maetregelen genomen hebben om hunne werken in België en Holland te doen drukken, indien de werkstaking der letterzetters in de hoofdstad van Frankryk voortduert.

— Vyftien honderd weklieden bevinden zich sinds drie maenden in de nationale huizen van Madrid, elk aen twee franks. per dag betaeld, om niets te doen. Men poogt eenigen naer de provinciën af te zenden, doch ze zyn aenstonds door andere leegangers vervangen.

In de provinciën van 't zuiden, vooral Andaluzië, wordt het socialisme nu werkdadig toegepast. De grondeigenaers behoeven hunne vruchten niet meer in te oogsten; men doet zulks voor hen. De olyven zyn er thans niet duur.

— Een notaris van Mechelen is dezer dagen verdwenen medenemende het geld dat hem was toevertrouwd. Vele eerlyke familien zyn teenemaal geruïneerd, en eene overgrootte menigte landbouwers en kleine burgers van verschillende condities hebben er alle hunne besparingen by verloren. Sedert acht dagen is het kantoor van dien notaris het voorwerp van eene wezenlyke pelgrimagie; het gemoed schiet vol als men de droevige ontsteltenis ziet der lieden die om hun geld komen en dan vernemen dat de Notaris ermede weg is.

— Nu beginnen de dieven koets en peerd te stelen. Dat heeft er een te Luik gedaen. Hy gaf aen den koetsier een vyffrankstuk in betaling, en terwyl deze het stuk in een huis wilde doen wisselen, reed de slimme dief in alle haest met het rytuig weg. De koetsier stond niet weinig te gapen toen hy terug kwam en zyne broodwinning niet meer vond.

De policie heeft gelukkiglyk den dief met de koets en het peerd ontdekt.

— De jonge leerling uit het kollegie van Enghien, die het ongeluk gehad heeft een zynere med leerlingen te dooden, is voorloopig in vryheid gesteld. Dit arm kind, oud 12 jaer, was sedert den 4 dezer opgesloten in het celgevang te Mons. Gisteren is hy naer zyne familie, te Doornyk, teruggezonden.

— *LUTHER EN ZYNE MOEDER.* — De bibliotheek van het predikheeren klooster van St-Maria op Minerva, te Rome, bezit onder hare menigvuldige en kostbare manuscripten, eenen kurieusen brief van Luther aen zyne moeder.

De arme vrouw, die hareu zoon niet durfde beschuldigen, en vreesde zich van hem afgescheiden te zien voor alle eeuwigheid, had hem gevraagd : « of zy van religie moest veranderen en zyne nieuwe opinies aennemen. » De hoogmoedige Saxonner kon er zich niet toe besluiten in zyne schipbreuk mede te rukken diegene van welke hy zoo teeder bemind werd. Hy antwoordde dus : « Neen, blyf katholiek; want ik wil myne moeder noch bedriegen noch verdraden. »

Wy kennen geene welsprekender wederlegging der leering van den hoogmoedigen ketter, dan dien kreet door de kinderlyke liefde aen zyn geweten ont-rukt.

— *DE GROOTSTE KERKEN.* — De grootste van alle kerken is St-Pieters kerk van Rome, in dewelke er 34,000 personen gemakkellyk kunnen plaets vinden; daarna komen: de hoofdkerk van Milanen, voor 37,000; St-Paulus (extra-muros), te Rome, 23,000; St-Sophia, te Constantinopel, 23,000; O.-L.-V. van Parys, 21,000; de hoofdkerk van Pisa, 13,000; St-Marcus, te Venetiën, 7000.

— Van 1 december 1792 tot 31 december 1793, zyn in Frankryk de volgende personen vermoord :

Te Parys zyn geguillotineerd	118,613
Te Lyons zyn geguillotineerd of gemitralleerd	96,190
Te Marseille zyn op verschillende manieren vermoord	2,728
Te Toulon zyn op verschillende manieren	14,523
Te Nantes priesters doorschoten of verdronken	700
Id. edelmans id.	1,400
Id. werklieden id.	3,000
In Vendée op verschillende manieren	900,087
Te samen met de slagtoffers van nog andere steden het verschrikkellyk getal van 2 miljoen	22,931

— Wy versemen dat M. Adler, aen het verzoek zynere cliënten toegevende, maendelyks eenen dag naer St-Truiden zal komen. Dit is voor onze stad een gelukkige kans, want de vermaerdheid van het talent en de algemeene achting, die M. Adler geniet, is

eene waerborg voor de personen welke tot zyne kunst hunne toevlugt nemen. Vernemen wy niet dat hy in gansch België de eenigste artist is, die bekroond is geworden met eene Eervolle Melding van de faculteit van geneeskunde.

M. Adler is insgelyks schryver van verscheidene voorname werken, onder andere de Beenderkunde, verhandeling over de Tandkunst, te koop by de voornaemste boekhandelaers van Brussel.

MENGELINGEN.

DE TANDPYN.

Doet in een glaasje water zoo veel geest van ammoniak dat het de tong, zonder hevig te byten, prikkelt. Probeer b. v. met 3 of 4 druppels ammoniak geest by iederen soplepel water; neem daarvan een suikerlepeltje in den mond zoo dat het aen de pynlyke plaats komt; na twee of dry maal laet het uitloopen om een tweede, een derde of vierde te nemen. Of neem alzoofranchen brandewyn daer groene in jany geplukte noten opgetrokken zyn. Of vryf den tand en het tandvleesch met het volgend poeder: eene once aluin, een achtste once opium extract en even zoo veel bloem van zink, of aluin alleen.

Zoo de tand hol is, krab hem met een pennemes of anders zuiver, steek het wickje met bovengemeld poeder of met eenen druppel geest van ammoniak, of een stukje kamfer, of galanga-wortel, of betram-wortel vast daer in met een houten of yzeren primke, den overkant eener stopnaald, enz.

Als de pyn maer in de bovenste tanden is, dan wordt deze gewoonlyk oogenblyklyk weggenomen door het enkel rieken aen den geest van ammoniak, soms ook door het snuven van het poeder van galanga-wortel, byzonderlyk als de pyn door koude vallingen veroorzaekt is.

Een of twee druppels chloroform (by de apothekers te verkrygen) op eene wick aenstonds vast in de oor gesloten, doet schier onmiddelyk de felste tandpyn verdryven, voornamelyk de kille tandpyn.

Eenigen helpen zich met olie van papier aen den tand te stryken of daer in te steken. Of met birkensap, dat is, steek een birkenstokje gedeeltelyk in het vuur, uit het ander einde zal er een vocht loopen.

Anderen helpen zich met een stukje wortel van weegbree of van garwe aen den pynlyken tand te houden.

Zie hier nog een, wel pynlyk, doch zeer krachtig middel, welk men altyd met goeden uitslag gebruikt heeft: rasp of krab schors van eenen notenboom, b. v. zoo zwaer als een cent, doe er wat franchen brandewyn by om als een plaesterken gedurende 6 uren op te leggen, te weten: zoo de pyn boven is, voor het oor tegen bovenste kaekbeen; is zy onder, dan tegen den hoek van het onderste kaekbeen.

Bemerk: men moet wel toezien van hetzelfde niet af te doen zoo lang het nog trekt, anders zal de wang zwellen.

Anderen helpen zich met water, waerin esschen schors gekookt is, in den mond te houden.

Men zegt dat mollenbloed aen een vinger gestreken er de kracht aen geeft voor dry jaren om de tandpyn te genezen door de enkele aenraking met dien vinger.

Anderen worden geholpen met gedurende tien minuten wat gekrapte peperwortel met een weinig azyn en zout op den pols aen de hand van de tegenovergestelde zyde van den pynlyken tand te leggen.

Men vindt in de distelknoppen kleine wormkens welke de tandpyn doen overgaan en dit zelfs op verscheidene manieren gezeigd; alzoof als de tand hol is, dan krabt men hem zuiver uit, men steekt een of twee van zulke wormkens, versch of droog, er in, en men stopt de holte met watte. Is de tand niet hol, dan wryft men met het poeder van die wormkens tegen den tand, zoo vergaet de pyn haestig, gelyk de ondervinding menigmaal getoond heeft, eenige houten staen dat de wormkens die men vindt in de knoppen der distels, welke langs het koorne staen, krachtiger zyn dan die welke men op distels die elders staen vindt, en dat zy die meerdere kracht krygen van den bloei van het koorne die er op valt; wat hier van is, weet ik niet.

Als men eenige, by voorbeeld, 20 of 30 van die wormkens met een doekskens om eenen vinger eenen of twee dagen gebonden houdt, dan krygt die vinger de kracht van door zyne aenraking de tandpyn seffens te doen vergaan, gelyk ontelbare reizen beproefd is.

Bemerk: het gebeurt soms byzonderlyk by bevruchte vrouwen dat de tandpyn alleenlyk veroorzaekt wordt door eenen aendrang van bloed naer de tanden, dan zet men twee echelen achter het oor, zoo de pyn boven is, of aen den hals op den hoek van het kaekbeen, zoo de pyn onder is; als men geene echelen heeft, dan zal men met eene pen of nield tusschen de tanden koteren of he

tandvleesch sterk vryven tot dat er bloed uitkomt; dit geeft ten minste eene verligting.

Zoo men eenen tand wil doen sterven, dan doet men maer twee of dry maal eene druppel sterkwater of creosote daer in; doch met voorzichtigheid, opdat het aen het tandvleesch niet kome: want het byt zeer hevig.

Zoo de tand moet uitgetrokken worden, bestrykt men hem eerst met het volgend poeder: eene hagedis in wyn gestorven, gedroogt en fyn gestoten; doch met voorzichtigheid dat dit poeder de andere tanden niet rake: want zy worden daerdoor los; of met een mengsel van 1 deel kamfer en 3 deelen ether sulphurique; dan kan men hem trekken zonder pyn.

VERKOOP

van

127 loten schoone Dennen en 70 Canadaboomen

Donderdag, 17 December 1868, om 12 ure 's middags, zuten de heeren Bestierders der Burgerlyke Godshuizen van St-Truiden publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS ter plaetse doen verkoopen

A. 127 loten schoone Dennen, dienstig tot balken, berd, timmerhout, bruggen, zware en ligte kepers, liggende gekapt en in loten verdeeld op het bosch genaemd Begynbosch, te Tichelry, onder Nieuwerkerken, kort by den steenweg van St-Truiden naer Herck de-Stad.

B. en 70 Canada-boomen, wassende op den bosch genaemd Grauwel, gelegen onder de gemeente Weyer.

NB. De boschwachter blijft eene maand responsabel voor de verkochte Dennen.

De verkoop is ten twelf ure gesteld, opdat de liefhebbers te St-Truiden met het konvoi aenkomende, dat te Landen omtrent 9 ure vertrekt, by tyds op het bosch zouden aenkomen.

Onmiddelyk naer dezen verkoop zal men alnog verkoopen: 50 loten Dennen, dienstig tot kepers, en eene kwantiteit Dennen-tophout, liggende op eenen bosch kort by het huis van sieur Vangeel.

VERKOOP

van schoone

Canada-Witte- en Trunkboomen en eenen Eik

Maendag, 21 December 1868, om 10 ure voor middag, zal de Notaris COEMANS, van St-Truiden, publiek, op krediet en ter plaetse verkoopen, ten eeroeke van:

A. Het Betuur van het Kerkfabryk van Nieuwerkerken:

Eene kwantiteit schoone Canada- en Witteboomen en Truncken, wassende op 1° een land genaemd Kustery hof, gelegen te Schelfheide, onder Gorssum; 2° op land gelegen onder Nieuwerkerken, achter de kerk; 3° op een land gelegen onder Nieuwerkerken, by den steenweg, aen de woning van Petrus Martin.

B. Het Gemeentebestuur van gezegd Nieuwerkerken:

Eene kwantiteit Canadaboomen en eenen schoonen Eik, wassende op gemeentegoederen van gemeld Nieuwerkerken.

De vergadering zal zyn ten herberge van Martinus Vandendorpe te Nieuwerkerken.

BEKENDMAKING

Op Maendag, 23 December 1868, om 10 ure voor middag, te St-Truiden, ten kantoor en door het ministerie van den Notaris COEMANS, zal het Gemeentebestuur van Aelst, openbaerlyk doen verpachten, eenige goederen omschreven op de aengeplakte affichen en gelegen te gemeld Aelst.

VERKOOP

van schoone

CANADABOOMEN

Dynsdag, 22 December 1868, om 11 ure 's morgens, zal Gillis Stevens, van Egoven (Marlinne), publiek, ten meestbiedend, op krediet en ter plaetse door den Notaris VANHAM, van St-Truiden, doen verkoopen:

55 schoone Canadaboomen van 2 tot 3 meters omtrek. Alle wassende te Egoven op zyne weide.

De vergadering zal plaets hebben aen de winning des verkoopers,

VERKOOP

van

Allerschoonste EIKEN

Maendag, 11 January 1869, om 10 ure 's morgens, zal de heer de Diest van Weyer, ter plaetse, ten meestbiedend en op krediet voor den Notaris VANHAM, ter residentie te St-Truiden verkoopen:

100 koopen Eikenboomen, dienstig tot balken, karberriën, langwagens, deisems, billen, timmerhout, enz., staende te wassen in zynen bosch genaemd Nieuwwinningbosch, gelegen onder Cosen, tegen den kiezelweg.

Het vervoer der boomen is zeer gemakkellyk, zoo door de nabylie van den yzeren weg van Cortenbosch, als door de kiezelwegen van het dorp Cosen naer den steenweg van St-Truiden op Hasselt leidende.

Een werkmans zal zich by het aenkomen van het konvoi in de st. tie van den yzeren weg van Cortenbosch bevinden, om de liefhebbers die aldaer zullen aenkomen, regt naer de verkoopplaets te geleiden.

TE BEKOMEN by PETRUS SMOLDERS,

Hovenier, buiten Stapelport, op de Molenstraat, 116, allerhande soorten van Plant-Fruitboomen, zoo als Pruimen-Regeloken-Persiek- en Abrikozenboomen, hooge en lage stammen, Pyramiden van Peeren en Appelboomen, allerschoonste Kersen-Peeren- en Appelboomen, hooge en lage stammen, Noten- en Canadaboomen, allerschoonste Doornen Hagen van 2 tot 4 jaren. Kornoelshagen van 50 centimeters tot 1 m. 50 c., alsook allerhande Boschplanten, Koolplanten en Hofzaden, te veel om te benoemen. Alles aen de laagste pryzen.

VERKOOP

van

Canada- en Notenboomen

TE ORDINGEN.

Donderdag, 31 December 1868, om elf ure voor middag, zal de heer Henri de Pitteurs Hiegaerts, Provinciael Raedshd te St-Truiden, publiek en op krediet door den Notaris DELGEUR, residerende te Sint-Truiden, verkoopen:

1° Eene groote kwantiteit Canadaboomen, wassende in eene weide gezegd de Achtien Roeden, te Bautershoven, tegen het Gemeentebroek van Ordningen, en op den Hondenberg te Ordningen;

2° 40 extra schoone Notenboomen, staende te wassen in den boomgaard aen 't Distelbroek, tegenover de Zwik, tegen den steenweg van St-Truiden naer Tongeren, in de Hoogeweide, te Ordningen, en in den boomgaard aldaer, in huer by Everaerts;

3° Eene Appel-Peeren- en Castanieboomen, in gezegde boomgaerden.

Te beginnen met de Canadaboomen te Bautershoven, alwaer men zich zal vergaderen.

KOMT TE VERSCHYNNEN:

DE KAZAKSCHIETER VAN LIMBURG

St-Truidensche Almanak voor 't jaer 1869

ALSOOK

DE PLAKALMANAK

voor hetzelfde jaer

BERIGT

De Burgemeester en Schepenen der stad St-Truiden provincie Limburg, maken bekend dat Vrydag, 18 der maand December, ten 10 ure voor middag, er in eene der zalen van het stadhuis zal overgegaan worden tot de publieke aanbesteding:

1. Van den *onderhoud der Stadspompen* gedurende de jaren 1869, 1870, en 1871.

2. Van het *ruimen en wegvaren van de Vuilnis en haerdasch* der stad, gedurende het jaer 1869;

3. Van den *ontvangst der volgende regten*, gedurende hetzelfde jaer, te weten:

A. Op het wege en meten van kolen en gruis en het meten van kalk;

B. Op het stapelen, op de merkdagen (van 's woensdags en 's zaterdags, van brandstoffen, kalk, kramen, enz., enz.

C. Op het stapelen van *paerden*, op den jaermarkt van Vastenavond, en van *horen beesten en varkens*, op de markten van 's zaterdags;

4. Van de levering, zonder voorafgaende bepaling van hoeveelheid, van de volgende voorwerpen (allen van de beste kwaliteit) welke de stad zal noodig hebben gedurende het jaer 1869, te weten:

1. Kareelen; — 2. Blauwe dakpannen. — Rode dakpannen. — 4. Schaliën. — 5. Zavel van Bergop-Zoom. — 6. Quinquet-glazen voor de reverberts of stadslanternen. — 7. Wieken voor deze laetsien.

5. Van de levering van 4000 kilos *petrol-olie* (blanc type) voor de vier eerste maanden van het toekomende jaer.

De *zavel* zal moeten geleverd worden op bepaelden tyd en op de plaatsen welke door de opzieners der werken zullen aangewezen worden.

De *kobieren* van lasten bevinden zich op het stads-Sekretariaat, ter inzage van de belanghebbers.

De aanbesteding der voorwerpen vermeld onder de nummers I, II, IV, en V zal plaats hebben by middel van geslotene Soumissien. — Deze zullen moeten inhouden den prijs per duizend voor de bouwstoffen onder N° 1, 2, 3, en 4, per kubieken meter voor den zavel, per stuk voor de glazen; per meter voor de wieken, en per kilo voor de petrol-olie.

Gedaen te St-Truiden, den 8 december 1868.

VAN WEGE HET KOLLEGE:

De Sekretaris, De Voorzitter van 't Kollegie,
N. DAVIDTS. N. DELGEUR.

Te koop schoone jonge CANADABOOMEN. Hamelstraet. — Zich te bevragen by M. H. LEUNEN.

Te koop schoone FRUITBOOMEN op het kasteel van Halmael.

Te koop omtrent 1000 extra schoone jonge CANADABOOMEN, 4 jaren oud. Zich te adresseren by J. GERMES, Thiensche poort te St-Truiden.

A VENDRE un bon CHEVAL bai-brun à deux fins, au Brandepoel.

Te koop 35 a 40 schoone CANADABOOMEN van 2 1/2 omtrek en eene buitengewone hoogte, wassende op eene weide te Walswezer, in pacht by de weduwe Eugène Menten. — Zich te adresseren by Meijster De Creelt, Houtmerkt te St-Truiden.

EENE MEID kunnende de keuken, kan zich aanbieden by den heer BALTUS, om aanstonds in dienst te treden.

Te bekomen in den Boekwinkel van dit Blad: *Explication du Catechisme à l'usage des curés.* par l'abbé KINET. Prijs fr. 1,50.

TE HUREN verscheidene HOVEN kort by St-Pieterskerk en 5 HUIZEN te Gingelom. — Zich te adresseren by den heer PAUL ULENS.

Te huren Een schoon HUIS op de Houtmerkt. — Zich te bevragen by de weduwe Plevaets-Didons, op gezegde Houtmerkt.

Men vraegt voor de gemeenten Aelst en Nielen - boven - Aelst enen VELDWACHTER voorzien van goede getuigschriften. Zich aen te bieden by den heer burgemeester J. EGGEN, te Aelst.

MEN VRAEGT om te koopen een goed oud KERKORGEL. — Zich te vervoegen op het bureel van dit Blad.

MEN VRAEGT LEERJONGENS voor de drukkerij van dit Blad.

Men vraegt een bekwamen SMIDSGAST en een LEERJONGEN by LELIÈVRE, Rispelpoort.

COFFRES-FORTS

incombustibles et inrochetables

F. REYNDERS ET J. HENDRICKX
rue de Liège, à St-Trond

L'incombustibilité de ces Coffres-Forts a été constatée le 9 novembre 1868, hors la porte de Liège, à St-Trond, où ils ont été constamment exposés à un feu ardent et chauffés au rouge, en laissant intacts tous les papiers qu'ils renfermaient en présence des soussignés

MM. Ch.-G. Stas, candidat-notaire et juge-suppl.
Eugène Portmans, propriétaire et cons.-comm.
Guillaume Dejongh, rentier-propriétaire.
Bernard Coenen, propriétaire.
Martin Migalitz, négociant.
G. Joachims, constructeur de machines agric.

L'HOIR & SEURS,

PRÈS LA STATION,

informent le public que leur magasin se trouve toujours pourvu de toutes espèces de Bois de Construction, Lattes, etc.

Ainsi que Boulets creux; Houilles et Charbons gros et Maigres pour tous les usages à des prix très-modérés.

Un homme marié étant employé et ayant quelques heures de loisir, désire les consacrer à des écritures. — S'adresser au bureau du journal.

TE KOOP 18 roeden EIKEN SCHAEERHOUT, 6 jaren oud, op Groot-Tichelry, te Nieuwerkerken, by MOTMANS.

Te koop eenen BILLARD in zeer goeden staat. Zich te bevragen by G. GRENÉ, onder het stadhuis.

F. DIEDEREN, Stoofmaker

GEBREVETEERD

DOOR Z. M. DEN KONING DER BELGEN

Beekstraet, 14, te Sint-Truiden

heeft de eer het publiek bekend te maken dat hy komt gebreveteerd te werken voor eene nieuwe soort van Kachel, gezegd COLONNE PORTATIVE, van alle grootte, byzonder geschikt om de appartementen te verwarmen zonder de minste stof te veroorzaken, daer dezelve van alle kanten zeer dicht zyn en slechts eenmaal daegs behoeven gestookt te worden. Deze Kachel, welke onder vele opzigten alle vorige uitvindingen van dien aard verre overtreffen, bevatten een' pot en eene schuiflade en kunnen langs onder of langs boven gestookt worden; ook kan men even als in gewoone stoven altyd bystoken, en de hitte naer verlangen verminderen of vergrooten.

By denz lve vindt men insgelyks een schoon assortiment van alle andere in gebruik zynde Stoven, buitengewoon sterk en schoon verveerdigd, welke hy, door zyne talryke bestellingen, kan leveren aen pryzen tegen dewelke geen konkurrent op kan.

AVIS

MM. PALLÉN, Frères, ont l'honneur d'informer le public qu'ils viennent de s'établir en cette ville, rue des Moutons, 8, comme *Mécaniciens Serruriers-Poiliers*. Ils se recommandent.

BERIGT

De Gebroeders PALLÉN verwittigen het geërd publiek dat zy zich alhier, in de Hamelstraet, 8, komen te stellen als *Werktuigkundigen-Slot- en Stoofmakers*, en bevelen zich in eenieders gunst.

L. VANAERTRYCK, SLOT- EN STOOFAKER,

Opvolger van Mr J. WARNOTS, te St-Truiden,

heeft de eer het publiek kenbaer te maken dat hy zich te Sint-Truiden, in de Thiensche straet, n° 59, komt te plaatsen als meester Slot- en Stoofmaker.

Hy beveelt zich insgelyks tot het maken van geldkassen, (coffres forts) met geheime sloten, verzekerd tegen brand, inbreking, volgens de schoonste modellen waarmede zyn meester (Verlaine, frères, rue Ste-Véronique, te Luik) de eere-medalie op de vermaerde expositie van Parys behaald heeft.

Alle bātimentwerken, yzeren fleuran, vensters-daken, alle soorten van grillagen en barriers naer de schoonste teekeningen, versierd met ornamenten.

Hy laet ook weten dat hy van den heer Joannes Warnots, oit de Koeistraet (bekend over lange jaren als den besten meester van de stad) overgenomen heeft geheel het gereedschap, ook zyne oude gasten, de kachels, stoven, ornamenten enz., welke van heden by hem te bekomen zyn aen zeer geringe pryzen.

Inzouderheid zal hy zich onderscheiden in het verveerdigen van Cuisinnen om brood te bakken, zeer dienstig voor alle huizen, hotels, pensioonnaten en gestichten.

Daer hy iedereen zal trachten te voldoen, zoo durft hy verhoppen, als opvolger van den heer J. Warnots, uwe gunst te genieten, en met uwe bevelen vereerd te worden, door de spoedige bediening, de geringheid der pryzen, en de schoone en goede werken, die alle konkurrenten zullen overtreffen.

VERTREKUREN VAN DEN YZEREN WEG.

St-Truiden naer BRUSSEL, LUIK, VERVIERS, ANTIWERPEN en GENT:

's Morgens	8 ure	15 minuten.
"	9 "	45 "
Na middag	1 "	57 "
's Avonds	6 "	30 "
"	8 "	50 "

St-Truiden naer HASSELT, MAASTRICHT, AKEN, DIEST, AERSCHOT, ANTIWERPEN:

's Morgens	6 ure	50 minuten.
"	9 "	50 "
Na middag	2 "	45 "
's Avonds	5 "	45 "
"	8 "	45 "

Van Landen naer ST-TRUIDEN.

's Morgens	6 ure	10 minuten.
"	9 "	05 "
Na middag	12 "	40 "
"	3 "	40 "
's Avonds	7 "	45 "

POSTWAGENDIENST.

Van St-Truiden naer Tongeren: om half tien 's morgens.

Van St-Truiden naer Tienen: Woensdags en Zaterdag om 2 ure na middag.

VERTREKUREN DER MALLE-POSTE.

Naer Tongeren en Loon, 5 15 en 10 ure 's morgens ten 4-15 's avonds.

Naer Gingelom, 10-40 ure 's avonds.

Naer Hasselt, 1-15 's morgens.

Aankomst van Tongeren en Loon, 7-29 's morgens, 1-29 en 6-09 's avonds.

Van Gingelom, 1-25 ure 's morgens.

Van Hasselt, 10-35 ure 's avonds.

St-Truiden, — Boekd. De Cocq-Creter.